

سال دوم

جلسه ۳۷

سال تحصیلی ۹۰ - ۹۱

یکشنبه ۹۰ / ۹ / ۲۰

اقوال در بحث حروف

قول سوم

حرف و اسم
در معنا
با هم مختلف اند

قول دوم

بزرگسی نتند
حرفی نتند
هم معنا هستند

قول اول

بزرگسی نتند
حرفی نتند
دارای معنا نیستند

اقوال در بحث حروف

قول سوم

حرف و اسم
در معنا
با هم مختلف اند

نظریه دوم:
نظریه مرحوم اصفهانی

بیان نظریه

اسم و حرف با یکدیگر ذاتاً متفاوت هستند

فرق بین اسم و حرف = همانند فرق «وجود محمولی» و «وجود رابط»

وجود محمولی = وجود فی نفسه = ثبوت شیء

وجود رابط = وجود لا فی نفسه = ثبوت شیء لشیء

نسبت = لحاظ استقلال را قبول نمی کند + ذاتاً نمی تواند بیش از لحاظ آلی داشته باشد.

حقیقتِ نسبت: تنها با دو طرف نسبت، تحقق پیدا می کند

لذا: بدون توجه به وجود خارجی و بدون وجود ذهنی، مصداق برای نسبت موجود نیست

رابطه «مصداق و حقیقت» نسبت با «مفهوم» نسبت:

رابطه کلی و فرد نیست

بلکه: رابطه عنوان و معنون است (مثل مفهوم وجود و مصداق وجود)

چون: مصداق نسبت، به طرفین نسبت قائم است

لذا: جامعی بین آنها نیست تا آن جامع موضوع له باشد

و لذا: نمی توان گفت موضوع له در حروف، «عام» است

بیان نظریه

پس: کلمه «فی» وضع شده است برای «مصادیق» نسبت های خارجی
نه برای معنای اسمی «ظرفیت»

البته: برای تصور مصادیق خارجی - حین الوضع - از عنوان «ظرف» به صورت مرآه استفاده می کنیم

پس: حقیقت «فی» دارای وجود مستقل محمولی نیست - نه در ذهن و نه در عین -
بلکه: وجودش عین وجود طرفین است

پس حرف:

مثل «موجود بالقوه» در قیاس با «موجود بالفعل» است
و مثل: «موجود بالعرض» در قیاس با «موجود بالذات»

و چون: فعلیت موجود بالعرض تابعی از فعلیت موجود بالذات است
لذا: موجود بالعرض همانند آلتی است برای اینکه طرفین آن در جایگاه ظرف و مظلوف واقع شوند

ما می گوئیم

در ذهن دو مفهوم مستقل «زید» و «دار» وجود دارند و نفس بین آنها نسبتی را ایجاد می کند
نکته: مطابق با برخی از مبانی این وجود نسبت، دارای «ماهیت» است.

اگر گفتیم: «فی» این ربط را ایجاد می کند = «تقریر اول» مبنای مرحوم نائینی است.
اگر گفتیم: حکایت از «فعل نفس» میکند = «تقریر دوم» مبنای مرحوم نائینی است.

«فی» حاکی از وجود ربط ذهنی بین «زید» و «دار» است؟
(تقریر مرحوم روحانی)

«فی» حاکی از ماهیتی است که از آن وجود رابط در ذهن داریم؟
(تقریر آیت الله وحید خراسانی و شهید صدر)

«فی» حاکی از وجود رابط خارجی است
(تقریر مرحوم خوئی و مرحوم فاضل)

مراد
مرحوم اصفهانی؟